

رقابت ایران و آمریکا در بازار پسته جهان/ ایران دست برتر را دارد

در رقابت بین ایران و آمریکا در بازار پسته ، ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی خود دست برتر در این زمینه را دارد و با تکیه به همین موقعیت توانست بازار پسته چین را از دست آمریکا خارج کند.

تجارت بین المللی پسته از تنش ها در روابط بین ایران و آمریکا تاثیرات منفی غیرمنتظره ای گرفته است. صنعت جهانی پسته یک تجارت چند میلیارد دلاری است که با افزایش محبوبیت این محصول کشاورزی، ارزش آن رو به افزایش است.

ایران و آمریکا تجارت جهانی پسته را در انحصار خود دارند و در طی یک دهه گذشته مجموعاً ۷۰ و ۸۰ درصد از تولید جهانی را در اختیار داشته اند. در طی ۴۰ سال گذشته، پسته کاران ایرانی با فشارهایی از ناحیه تحریم ها، تعرفه ها و محدودیت های اعمال شده بر دسترسی شان به ابزارهای مالی بین المللی مواجه بوده اند.

هرچند پسته در فهرست محصولات تحریمی قرار نداشته اما محدودیت ها

در زمینه مبادلات بانکی ایران موجب شده تا پسته کاران ایرانی برای صدور محصولات خود با دشواری هایی مواجه باشند. این شرایط با انعقاد برجام در سال ۲۰۱۵ تغییر کرد. این توافق موجب لغو تحریم ها شد. بعد از تحریم ها، این تنها صادرات نفت ایران نبود که با افزایش مواجه شد، بلکه میزان صادرات پسته ایران نیز افزایش یافت.

اما اکنون این روند رو به رشد ممکن است باز هم با چالش هایی مواجه شود. دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا در ماه جاری میلادی از تایید پابندی ایران به برجام خودداری کرد و به کنگره ۶۰ روز فرصت داد تا در مورد وضع مجدد تحریم ها علیه تهران تصمیم گیری کند.

به گفته حجت حسنی، معاون اتحادیه پسته ایران، لغو برجام و بازگشت تحریم ها می تواند به معنای بازگشت به دوران «رقابت ناعادلانه و نابرابر» باشد.

قدمت صنعت پسته ایران به هزاران سال قبل بر می گردد. اما کشت پسته در آمریکا از دهه ۱۹۳۰ آغاز شده است. کشت تجاری پسته در آمریکا بعد از حادثه گروگان گیری و قطع روابط دو کشور در آمریکا که با وضع تحریم ها علیه ایران همراه بود، شاهد رشد سریعی بود.

در طی چند دهه بعدی، حتی در کشورهایی که اقبال خوبی به پسته ایران وجود داشت، محدودیت های وضع شده بر شرکت های ایرانی برای دسترسی به تامین مالی بین المللی مانع از رشد صنعت پسته این کشور در بازارهای بین المللی شد. در طی این مدت، بازار پسته آمریکا گسترش یافت و کشت پسته به ویژه در کالیفرنیا توسعه یافت. اما در سال ۲۰۱۴، شرایط گرم و خشک آب و هوایی در ساحل غربی آمریکا موجب کاهش حدودا نیمی از محصول پسته این کشور شد و میزان سود این صنعت برای آمریکا در سال ۲۰۱۵ به شدت کاهش یافت. قیمت جهانی پسته افزایش یافت، اما این برای پسته کاران ایرانی یک فرصت بود.

افزایش تقاضا برای پسته در چین یکی از عوامل رشد تجارت این کالا بوده است. در فاصله سال های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۳، میزان واردات پسته چین از آمریکا با رشدی ۱۴۶ درصدی مواجه بود. اما خشکسالی سال ۲۰۱۴ موجب افزایش قابل توجه قیمت پسته آمریکا شد. در مقابل در این سال تولید پسته ایران قابل توجه بود. ایران در بازارهایی نظیر بازار چین قادر بود پسته خود را ۲۰ سنت ارزان تر عرضه کند.

یکی دیگر از مزیت های ایران که به این کشور در تجارت جهانی پسته

کمک می کند، موقعیت جغرافیایی قرار گرفتن این کشور است. به گفته ریچارد متوئیان، مدیر اتحادیه پسته کاران آمریکا: «ایران دارای یک مزیت حمل و نقلی است. آنها مطمئناً می توانند بازارها را بگیرند و چین یک نمونه از آن است.»